April, 2 0 2 6

(Sociology of Education)

(ଶିକ୍ଷାରେ ସମାଜବିଜ୍ଞାନ)

Full Marks : 100 *Time* : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

1. Answer *all* questions within *1* word/*1* sentence each : 10×1
ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ/ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ **ସମସ୍ତ** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) ——— is known as the father of Sociology.
———କୁ ସମାଜବିଜ୍ଞାନ ଜନକ କୁହାଯାଏ ।

(b) The study of the relationship between Society and Education is called ———.
ସମାଜ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ଅଧ୍ୟୟନକୁ ——— କୁହାଯାଏ ।

(c) Which sociological theory emphasizes that society is diverse with multiple perspectives?
କେଉଁ ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ତତ୍ତ୍ୱ ସମାଜ ବହୁବିଧ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ବିବିଧ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ?

(d) ——— developed the concept of cultural hegemony.
——— ସାଂସ୍କୃତିକ ଆଧିପତ୍ୟର ଧାରଣା ବିକଶିତ କରିଥିଲେ ।

(e) Mass Media acts as which type of agencies of Education?
ଗଣମାଧ୍ୟମ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ?

(f) Transition of an individual from one social stratum to another is called ———.
ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ସ୍ତରରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ସାମାଜିକ ସ୍ତରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ——— କୁହାଯାଏ ।

(g) Which theory of social change states that society passes through cycles of birth, growth, maturity, decline and renewal?
ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର କେଉଁ ତତ୍ତ୍ୱ ସୂଚାଏ ଯେ, ସମାଜ ଜନ୍ମ, ବୃଦ୍ଧି, ପରିପକ୍ୱତା, ଅବନତି ଏବଂ ନବୀକରଣ ଚକ୍ର ଦେଇ ଗତି କରେ?

(h) What is the meaning of brain drain in globalization?
ଜଗତୀକରଣ ଅନୁଯାୟୀ ମସ୍ତିଷ୍କ ନିଷ୍କାସନର ଅର୍ଥ କ'ଣ?

(i) Children who cannot hear properly are coming under ——— category of Children with Special Needs (CWSN).
ଯେଉଁ ପିଲାମାନେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଶୁଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେମାନେ ——— ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବର୍ଗର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

(j) Ensuring all learners participate and learn together without discrimination is called ———.
ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଭେଦଭାବ ବିନା ଏକାଠି ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ——— କୁହାଯାଏ ।

Part—II

2. Answer *all* the questions within *50* words each : 9×2
ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରତ୍ୟେକର ଉତ୍ତର **୫୦** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

(a) State any three relationships between Education and Sociology.
ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସମାଜବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ସମ୍ପର୍କ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(b) What is functionalism? Write one educational implication.
କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କ'ଣ? ଏହାର ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଭାବ ଦର୍ଶାଅ ।

(c) Mention two differences between cultural hegemony and cultural capital.
ସାଂସ୍କୃତିକ ଆଧିପତ୍ୟ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପୁଞ୍ଜି ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(d) What do you mean by social stratification? Write one characteristic.
ସାମାଜିକ ସ୍ତରୀକରଣ କ'ଣ? ଏହାର ଗୋଟିଏ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ ।

(e) Write three functions of school acts as an agency of Education.
ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

(f) What is Charles Horton Cooley's theory of the looking-glass self? Mention its three stages.
ଚାର୍ଲ୍ସ ହର୍ଟନ କୁଲିଙ୍କ ଲୁକିଂ-ଗ୍ଲାସ ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ୱ କ'ଣ? ଏହାର ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(g) Differentiate between social change and social control.
ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(h) What is modernization? Mention two features.
ଆଧୁନିକୀକରଣ କ'ଣ? ଦୁଇଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(i) What is conflict resolution? Write one method of it.
ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସମାଧାନ କ'ଣ? ଏହାର ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଧତି ଲେଖ ।

Part—III

3. Answer *any eight* questions from the following in about *250* words each : 8×5
ନିମ୍ନଲିଖିତ **ଯେକୌଣସି ୮ଟି** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ *୨୫୦* ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(a) Discuss the scope of Sociology of Education.
ଶିକ୍ଷାର ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରର ପରିସର ଆଲୋଚନା କର ।

(b) Discuss the conflict theory and its educational implications.
ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଏହାର ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(c) Differentiate Gramsci's theory of cultural hegemony with Boudieu's theory of cultural capital.
ଗ୍ରାମସିଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ ଆଧିପତ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏବଂ ବୌଡିୟୁଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ ପୁଞ୍ଜି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(d) What is social mobility? Discuss its types with suitable examples.
ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା କ'ଣ? ଉପଯୁକ୍ତ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ଏହାର ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

(e) Explain the role of Durkheim theory of collective representation in socialization.
ସମାଜୀକରଣରେ ଡର୍ଖାଇମଙ୍କ ସାମୂହିକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱର ଭୂମିକା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(f) Discuss the factors affecting social change.
ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(g) What is modernization? How does education acts as an instrument to accelerate the process of modernization?
ଆଧୁନିକୀକରଣ କ'ଣ? ଶିକ୍ଷା କିପରି ଆଧୁନିକୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତକରଣ କରିଥାଏ?

(h) Compare Socio-metric with Guess who techniques to understand interpersonal relationships in the classroom.
ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ଅନ୍ତଃବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ କେଉଁ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରେ, ତାହା ଅନୁମାନ ସହିତ ସାମାଜିକ-ମାତ୍ରାବୃତ୍ତକୁ ତୁଳନା କର ।

(*i*) What is group dynamics? Discuss its characteristics.
ଗୋଷ୍ଠୀ ଗତିଶୀଳତା କ'ଣ? ଏହାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

(*j*) Explain the social responsibilities of higher education in India.
ଭାରତରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

Part—IV

4. Answer *any four* questions in about *800* words each : 4×8
ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୮୦୦ ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(*a*) Broadly discuss the meaning, nature and importance of Educational Sociology with suitable examples.
ଶୈକ୍ଷିକ ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥ, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଉଦାହରଣ ସହିତ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(*b*) Critically examine the educational implications of postmodernism from a sociological point of view.
ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକତାବାଦର ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଭାବକୁ ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କର ।

(*c*) Elaborate the various agencies of education and its functions.
ଶିକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(*d*) Describe the theories of social change with suitable examples.
ଉଦାହରଣ ସହିତ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆଲୋଚନା କର ।

(*e*) "Education is the most powerful instrument of social justice and inclusion." Justify this statement with reference to SC, ST, women and minorities.
ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି, ମହିଳା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ଭିତ୍ତି କରି ''ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ସବୁଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଉପକରଣ'' ଏହାର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

★★★

April, 2 0 2 6

(Pedagogical Perspectives in Education)

(ଶିକ୍ଷାଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ)

Full Marks : 100 *Time* : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

1. Answer *all* questions within *1* word/ *1* sentence each : 10×1
ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ/ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ **ସମସ୍ତ** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) The process of imparting knowledge and skills is called ———.
ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ——— କୁହାଯାଏ ।

(b) Classroom climate acts as ——— variable in teaching.
ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ପରିବେଶ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ——— କାରକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ।

(c) Who developed the three phases of teaching?
ଶିକ୍ଷାଦାନର ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ କିଏ ବିକଶିତ କରିଥିଲେ?

(d) The 5E instructional model is associated with ——— school of Psychology.
5E ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ମଡେଲ୍ ମନୋବିଜ୍ଞାନର ——— ସଂପ୍ରଦାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

(e) According to Gagne, ——— is the highest stage in the hierarchy of learning.
ଗାଗ୍ନେଙ୍କ ମତରେ ——— ଶିକ୍ଷାର ପଦାନୁକ୍ରମର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ।

(f) Who developed the concept of spiral curriculum?
ସର୍ପିଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଧାରଣା କିଏ ବିକଶିତ କରିଥିଲେ?

(g) Principle of Individual Differences is coming under ——— principles of teaching.
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନୀତି ଶିକ୍ଷାଦାନର ——— ନୀତି ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

(h) What do you mean by the skill of reinforcement in core teaching skills?
ମୂଳ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଦକ୍ଷତାରେ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଦକ୍ଷତା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ?

(i) The philosophical and theoretical foundation that guides the teaching learning process is called ———.
ଦାର୍ଶନିକ ଏବଂ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ——— କୁହାଯାଏ ।

(j) Who is called the father of Social Constructivism?
ସାମାଜିକ ଗଠନବାଦର ଜନକ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ?

Part—II

2. Answer *any nine* questions within *50* words each : 9×2
ଯେକୌଣସି ୯ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରତ୍ୟେକର ଉତ୍ତର **୫୦** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

(a) Write two relationships between teaching and learning.
ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ସମ୍ପର୍କ ଲେଖ ।

(b) State the variables involved in teaching learning process.
ଶିକ୍ଷାଦାନ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜଡ଼ିତ କାରକଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(c) What is reflective level of teaching? Mention one characteristic.
ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ସ୍ତର କ'ଣ? ଗୋଟିଏ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(d) Mention the steps of ICON model of teaching.
ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ICON ମଡେଲର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(e) What are the three phases of cognitive development mentioned by Bruner?
ବ୍ରୁନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ବିକାଶର ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ'ଣ?

(f) What is the meaning of normative theory of teaching? Mention one example.
ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଆଦର୍ଶ ତତ୍ତ୍ୱ କ'ଣ? ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(g) Write two general principles of teaching.
ଶିକ୍ଷାଦାନର ଦୁଇଟି ସାଧାରଣ ନୀତି ଦର୍ଶାଅ ।

(h) Define the maxim "From Concrete to Abstract" with a suitable example.
ଶିକ୍ଷଣ ନିୟମ ମୂର୍ତ୍ତରୁ ଅମୂର୍ତ୍ତ ନୀତିକୁ ଏକ ଉଦାହରଣ ସହିତ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(*i*) State two differences between strategy and technique.
ଯୋଜନା ଏବଂ କୌଶଳ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲେଖ ।

(*j*) What is constructivist approach to learning? Write one principle.
ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗଠନମୂଳକ ପଦ୍ଧତି କ'ଣ? ଗୋଟିଏ ନୀତି ଲେଖ ।

Part—III

3. Answer *any eight* questions from the following in about *250* words each : 8×5
ନିମ୍ନଲିଖିତ **ଯେକୌଣସି ୮ଟି** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ *୨୫୦* ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(*a*) Discuss the phases of teaching with examples.
ଶିକ୍ଷାଦାନର ପର୍ଯ୍ୟାୟଗୁଡ଼ିକ ଉଦାହରଣ ସହିତ ଆଲୋଚନା କର ।

(*b*) Explain the three levels of teaching.
ଶିକ୍ଷାଦାନର ତିନୋଟି ସ୍ତର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(*c*) Explain the 5E model of teaching.
ଶିକ୍ଷାଦାନର 5Eକୁ ମଡେଲ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(*d*) What is teaching theories? Explain communication theory of teaching.
ଶିକ୍ଷାଦାନ ତତ୍ତ୍ୱ କ'ଣ? ଯୋଗାଯୋଗ ତତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(*e*) Discuss Bruner's cognitive theory of instruction.
ବ୍ରୁନରଙ୍କ ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(*f*) Discuss the components of Clark's general theory of teaching.
କ୍ଲାର୍କଙ୍କ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନ ତତ୍ତ୍ୱର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

(*g*) Describe the psychological principles of teaching.
ଶିକ୍ଷାଦାନର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(*h*) Justify how illustrating with examples act as a core teaching skill.
ଉଦାହରଣ ସହିତ ଚିତ୍ରଣ କରିବା କିପରି ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ତାହା ଯଥାର୍ଥ କର ।

(*i*) Differentiate between analytic-synthetic methods of teaching.
ଶିକ୍ଷଣର ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ-ସଂଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(*j*) What is project method of teaching? Mention its steps.
ପ୍ରକଳ୍ପ ପଦ୍ଧତି କ'ଣ? ଏହାର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଅ ।

Part—IV

4. Answer *any four* questions in about *800* words each : 4×8

ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୮୦୦ ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(a) Broadly discuss the meaning, nature and relationship between teaching and learning.

ଷିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣର ଅର୍ଥ, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(b) Compare and contrast between 5E and ICON model of teaching.

5E ଏବଂ ICON ମଡେଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା ଓ ସମ୍ପର୍କ ଦର୍ଶାଅ ।

(c) Discuss the Gagne's hierarchical theory of instruction with suitable illustrations.

ଉପଯୁକ୍ତ ଉଦାହରଣ ସହିତ ଗାଗ୍ନେଙ୍କ ପଦାନୁକ୍ରମିକ ଶିକ୍ଷା ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(d) Discuss the maxims of teaching in detail with suitable examples.

ଉପଯୁକ୍ତ ଉଦାହରଣ ସହିତ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(e) Examine the educational implications of constructivist approach to learning.

ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରତି ଗଠନମୂଳକ ପଦ୍ଧତିର ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଭାବ ଆଲୋଚନା କର ।

★★★

April, 2 0 2 6

Philosophical Foundation of Education (Minor)

(ଶିକ୍ଷାର ଦାର୍ଶନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି)

Full Marks : 100 *Time* : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

1. Answer *all* questions within *1* word/ *1* sentence each : 10×1
ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ/ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ **ସମସ୍ତ** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) Who said, "Education is the manifestation of divine perfection already existing in man" ?
କିଏ କହିଥିଲେ, ''ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ମଣିଷ ଭିତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦିବ୍ୟ ସିଦ୍ଧତାର ପରିପ୍ରକାଶ''?

(b) Which branch of Philosophy deals with the concept of value?
ଦର୍ଶନର କେଉଁ ଶାଖା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସହିତ ଜଡ଼ିତ?

(c) Self-realization is the highest aim of ——— school of Western Philosophy.
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦର୍ଶନର ——— ବିଦ୍ୟାଳୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଆତ୍ମ-ସାକ୍ଷାତ ।

(d) ——— school of philosophy emphasizes on learning through natural consequences.
——— ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରାକୃତିକ ପରିଣାମ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ ।

(e) Which Existentialist philosophy said, "God is dead and we have killed him"?
କେଉଁ ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦୀ ଦାର୍ଶନିକ କହିଛନ୍ତି, ''ଭଗବାନ ମୃତ ଏବଂ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛୁ''?

(f) ——— is regarded as the founder of Sankhya Philosophy.
———ଙ୍କୁ ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।

(g) According to Vedanta Philosophy, the ultimate reality is ———.
ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ, ଚରମ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ——— ।

(h) Which school of Indian Philosophy classifies knowledge into immediate and mediate knowledge?
କେଉଁ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଜ୍ଞାନକୁ ତତ୍‌କାଳ ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଜ୍ଞାନରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିଅଛି?

(i) ——— wrote the book *The Republic.*
——— *The Republic* ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଥିଲେ ।

(j) ——— proposed the idea of 'deschooling society' by rejecting traditional schooling system.
——— ପାରମ୍ପରିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ସମାଜକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମୁକ୍ତ କରିବା ଧାରଣା ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ।

Part—II

2. Answer *all* the questions within *50* words each : 9×2
ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରତ୍ୟେକର ଉତ୍ତର **୫୦** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

(a) Write two differences between individual and social aims of Education.
ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(b) Write three functions of Philosophy in relation to Education.
ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କିତ ଦର୍ଶନର ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖ ।

(c) What are the two important aims of naturalism?
ପ୍ରକୃତିବାଦ ଦର୍ଶନ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ?

(d) How does Socratic method of teaching seem more appropriate in existentialism?
ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦରେ ସୋକ୍ରେଟିକ୍‌ଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି କିପରି ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ ହୁଏ?

(e) Write two characteristics of Indian Philosophy.
ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ ।

(f) What are the three valid sources of knowledge accepted by Sankhya Philosophy?
ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି ବୈଧଜ୍ଞାନ ଉତ୍ସ କ'ଣ?

(g) What are the four noble truths stated in Buddhism?
ବୌଦ୍ଧଧର୍ମରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଚାରୋଟି ମହାନ ସତ୍ୟ କ'ଣ?

(h) Write two aims of Education according to Aristotle.
ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ମତରେ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

(i) What is critical pedagogy? Write one feature.
ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାଦାନଶାସ୍ତ୍ର କ'ଣ? ଗୋଟିଏ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ ।

Part—III

3. Answer *any eight* questions from the following in about *250* words each : 8×5
ନିମ୍ନଲିଖିତ **ଯେକୌଣସି ୮ଟି** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ *୨୫୦* ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(a) Explain the importance of lifelong education in the 21st century.
ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(b) Briefly discuss the relationship between Philosophy and Education.
ଦର୍ଶନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସଂକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(c) Differentiate between Naturalism and Pragmatism with regard to its methods of teaching.
ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତିବାଦ ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗବାଦ ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(d) How do you justify the aims of Education from the Philosophy of existentialism?
ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦର ଦର୍ଶନ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଅ ।

(e) Explain the concept of Prakriti and Purusha in Sankhya Philosophy.
ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନରେ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପୁରୁଷର ଧାରଣା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(f) Describe the curriculum and methods of teaching suggested by Vedanta Philosophy.
ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(g) Discuss how the two sects of Jainism are different.
ଜୈନଧର୍ମର ଦୁଇଟି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିପରି ଭିନ୍ନ ତାହା ଆଲୋଚନା କର ।

(h) Explain Aristotle's aims of Education and their importance.
ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(*i*) Explain the concept of 'Learning by Doing' and its educational implications.

କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା କ'ଣ? ଏହାର ଶିକ୍ଷାଗତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

(*j*) Describe the problem posing method of teaching suggested by Paulo Freire in his Philosophy of Critical Pedagogy.

ପଲ ଫ୍ରେୟାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଦର୍ଶନରେ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷାଦାନର ସମସ୍ୟା ଉପସ୍ଥାପନ ପଦ୍ଧତି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

Part—IV

4. Answer *any four* questions in about *800* words each : 4×8

ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୮୦୦ ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(*a*) "Education is the dynamic side of Philosophy." Justify the statement.

''ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ଦର୍ଶନର ଗତିଶୀଳ ଦିଗ ।'' ଉକ୍ତିକୁ ଯଥାର୍ଥ କର ।

(*b*) Compare and contrast idealism and naturalism with reference to aims, curriculum and methods of teaching.

ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତିକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଆଦର୍ଶବାଦ ଏବଂ ପ୍ରକୃତିବାଦ ଦର୍ଶନର ତୁଳନା କର ।

(*c*) Discuss the core principles of existentialism and its educational implications.

ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦର ମୂଳନୀତି ଏବଂ ଏହାର ଶିକ୍ଷାଗତ ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(*d*) Critically examine Vedanta Philosophy and educational significance in the present context.

ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନ ଏବଂ ଏହାର ଶିକ୍ଷାଗତ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(*e*) How does the educational ideas of John Dewey shape the 21st Century Education System? Justify.

ଜନ୍ ଡେୱିଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ଚିନ୍ତାଧାରା ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିପରି ରୂପାୟନ କରେ ଏହାର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

★★★

April, 2 0 2 6

(Gender and Education)

(ଶିକ୍ଷା ଓ ଲିଙ୍ଗ)

Full Marks : 100 *Time* : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

1. Answer *all* questions within *1* word/*1* sentence each : 10×1
ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ/ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ **ସମସ୍ତ** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) The socially and culturally constructed roles, behaviors and identities associated with male and female is called ———.
ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବରେ ନିର୍ମିତ ଭୂମିକା, ଆଚରଣ ଏବଂ ପରିଚୟକୁ ——— କୁହାଯାଏ ।

(b) What is the main objective of Gender and Education?
ଲିଙ୍ଗ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ?

(c) Which Indian Commission recommended removing gender discrimination from the curriculum at the school level?
କେଉଁ ଭାରତୀୟ କମିଶନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ ଲିଙ୍ଗଗତ ଭେଦଭାବ ଦୂର କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ?

(d) Which policy of India stated that education should be used as an instrument for women's empowerment?
ଭାରତର କେଉଁ ନୀତିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଶିକ୍ଷାକୁ ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଉପକରଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ?

(e) What type of curriculum does NEP-2020 recommend to ensure equitable, inclusive and quality education for all genders?
ସମସ୍ତ ଲିଙ୍ଗ ପାଇଁ ସମାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ NEP-୨୦୨୦ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସୁପାରିଶ କରେ?

(f) A social system in which men hold primary power and authority is called ———.
ଏକ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେଉଁଥିରେ ପୁରୁଷମାନେ ପ୍ରାଥମିକ କ୍ଷମତା ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଧାରଣ କରନ୍ତି ତାହାକୁ ——— କୁହାଯାଏ ।

(g) Write one feature of a girl-friendly school.
ବାଳିକା ଅନୁକୂଳ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୋଟିଏ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ ।

(h) State one objective of curriculum analysis from a feminist perspective.
ନାରୀବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଶ୍ଳେଷଣର ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(i) In ——— year the Committee on the Status of Women in India (CSWI) was constituted by the Government of India.
——— ବର୍ଷରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତରେ ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ଥିତି ଉପରେ କମିଟି (CSWI) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(j) Which Odisha Programme empowers women through Self-Help Groups?
ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମହିଳାଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ହେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

Part—II

2. Answer *all* the questions within *50* words each : 9×2
ନିମ୍ନଲିଖିତ **ସମସ୍ତ** ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରତ୍ୟେକର ଉତ୍ତର **୫୦** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅକ :

(a) Write two differences between gender and sex.
ଲିଙ୍ଗ ଏବଂ ଯୌନ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲେଖ ।

(b) State any two aims of schooling women.
ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(c) Mention any three recommendations of the Kothari Commission on Gender and Education.
କୋଠାରୀ ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଲିଙ୍ଗ ଓ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ସୁପାରିସ ଦର୍ଶାଅ ।

(d) What is Gender Inclusion Fund (GIF) introduced by NEP-2020? Write one feature of it.
NEP-୨୦୨୦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ଲିଙ୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପାଣ୍ଠି (GIF) କ'ଣ? ଏହାର ଗୋଟିଏ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ ।

(e) Mention two measures to reduce the issue of patriarchy and hierarchy.
ପିତୃସତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ପଦାନୁକ୍ରମ ସମସ୍ୟାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ପଦକ୍ଷେପ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(f) What are the major implications of the gender gap in higher education?
ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟତାର ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଭାବ କ'ଣ?

(g) Write two differences between coeducation and single sex schooling.
ସହଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଏକକ ଲିଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲେଖ ।

(h) Mention three recommendations of the Beijing Platform for Action (1995) to ensure gender equality.
ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବେଜିଂ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଫର୍ ଆକ୍ସନ (୧୯୯୫)ର ତିନୋଟି ସୁପାରିଶ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(i) What is meant by Education for Women's Equality? Write one objective of it.
ଶିକ୍ଷାରେ ମହିଳା ସମାନତା କ'ଣ? ଏହାର ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

Part—III

3. Answer *any eight* questions from the following in about *250* words each : 8×5
ନିମ୍ନଲିଖିତ **ଯେକୌଣସି ୮ଟି** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ *୨୫୦* ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(a) Explain the importance of schooling women for social and national development.
ସାମାଜିକ ଏବଂ ଜାତୀୟ ବିକାଶ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

(b) Explain the concept of "Education for Women's Equality" as mentioned in the National Policy on Education (1986).
ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତି (୧୯୮୬) ଅନୁଯାୟୀ ''ଶିକ୍ଷାରେ ମହିଳା ସମାନତା''ର ଅର୍ଥ ଆଲୋଚନା କର ।

(c) Discuss the role of education in overcoming barriers to gender equality.
ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତା ପ୍ରତିବନ୍ଧକଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିବାରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

(d) Discuss the social, economic, cultural and educational factors responsible for the gender gap in education.
ଶିକ୍ଷାରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ସିକ୍ଷାଗତ କାରକଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

(e) Discuss the concept and characteristics of a girl friendly school? How does it promote gender equality?
ବାଳିକା ଅନୁକୂଳ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଧାରଣା ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । ଏହା କିପରି ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରେ?

(f) How can teachers promote gender equality in a coeducational institution? Explain with suitable examples.

ଏକ ସହଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଶିକ୍ଷକ କିପରି ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତାର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରିବେ? ଏହାର ଏକ ଉଦାହରଣ ଦର୍ଶାଅ ।

(g) Describe the characteristics of a gender sensitive curriculum from a feminist perspective.

ନାରୀବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଲିଙ୍ଗ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(h) Discuss the formation and major objectives of the Committee on the Status of Women in India (CSWI).

ଭାରତରେ ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ଥିତି କମିଟି (CSWI) ଗଠନ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(i) Explain the importance of Beti Bachao Beti Padhao Abhiyan in promoting girls' education.

ନାରୀ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ 'ବେଟି ବଚାଓ ବେଟି ପଢ଼ାଓ' ଅଭିଯାନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

(j) Discuss the features and importance of Education for Women's equality.

ଶିକ୍ଷାରେ ମହିଳା ସମାନତାର ଧାରଣା ଏବଂ ଏହାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

Part—IV

4. Answer *any four* questions in about *800* words each : 4×8

ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ *୮୦୦* ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

(a) Justify the importance of gender sensitive education in creating an inclusive and equitable society.

ସମାନ ସମାଜ ଗଠନରେ ଅନ୍ତର୍ନିବେଶୀ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଯଥାର୍ଥ କର ।

(b) Critically evaluate the recommendations of National Education Policy (2020) for promoting gender equality in Education.

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତି (୨୦୨୦) ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାରେ ଲିଙ୍ଗ ସମାନତାକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ତା'ର ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ଭାବରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର ।

(c) Explain how gender acts as the basis of inequality in Education. Discuss the role of patriarchy, hierarchy, dominance and subjugation.

ଶିକ୍ଷାରେ ଲିଙ୍ଗ କିପରି ଅସମାନତା ଭିତ୍ତି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ପିତୃସତ୍ତ୍ୱ, ପଦାନୁକ୍ରମ, ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ଏବଂ ପରାଧୀନତାର ଭୂମିକା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(d) Discuss the dynamics of gender in the classroom with special reference to girl-friendly school, coeducation and single sex schooling.

ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ଗତିଶୀଳତାର ଧାରଣା ବାଳିକା ଅନୁକୂଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସହଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଏକକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନୁଯାୟୀ ଆଲୋଚନା କର ।

(e) Broadly describe the 12 critical areas of concern of the Beijing Platform for action in promoting gender equality and women empowerment.

ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତା ଏବଂ ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ବେଜିଂ ପ୍ଲାଟଫର୍ମର କାର୍ଯ୍ୟର ୧୨ଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତାର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

★★★